

סילבוס מבחן הסטוריה 12 חמ"ד תשפ"ד (2023-2024) –

מעודכן בעקבות המלחמה שימו לב ישנו שינוי קל בחומר הלימודים ואין שינוי במבנה הבחינה.

1. נושאי הלימוד
2. מבנה המבחן
3. חומר הלימוד-פירוט

1. נושאי הלימוד

- 1..משברי המודרנה : מלחמת העולם הראשונה ומשטרים טוטליטריים – קומוניזם (50%)
2. עלייה, קליטה והתיישבות במדינת ישראל – דילמות. (50%)

2. מבנה המבחן:

המבחן מורכב משני פרקים, לפי הנושאים לעיל.
 במבחן יהיו שש שאלות בס"ה כאשר בכל פרק של המבחן יהיו שלוש שאלות
 על התלמיד לענות על שתי שאלות מתוך שלוש בכל נושא. משקלה של כל שאלה 25 נק'. (ס"ה 4 שאלות)
 בכל פרק תופיע שאלת מקור ואולם אין חובה לענות עליה.
 שימו לב: בחומר הלימוד המפורט מצויין נושא מכל פרק עליו בהכרח תופיע שאלה במבחן. יש להתמקד בלמידה בפרקים אלו ויחד עם זה אין לזנוח את הפרקים האחרים בחומר הלמידה.

3. חומר הלימוד - פירוט

נושא אחד: משברי המודרניות (50%)

1. מלחמת העולם הראשונה

	א. גורמי המלחמה - עליית רעיונות אנטי- ליברליים וראיית צד חיובי באלים ובכוח - משבר המדינות הרב-לאומיות - האימפריאליזם – העימות בין האוכלוסיות שארצן כבושה לבין המדינות הלאומיות והמעצמות האירופאיות	
לפחות שאלה אחת במבחן 12 תהיה מתוך הנושא הזה	<ul style="list-style-type: none"> • הצדדים הלוחמים תחילת המלחמה וההתייחסות החזית במערב (מושגים) – מלחמת חפירות ומלחמה טוטאלית) • שואת הארמנים • סיום המלחמה 	ב. נוראות המלחמה : מלחמה טוטלית – הרג המוני וטיהור אתני
	<ul style="list-style-type: none"> • עליית הדמוקרטיה החדשות ושברן (גרמניה ופולין). 	ג. השפעת המלחמה

2. משטרים טוטליטריים – קומוניזם

	<ul style="list-style-type: none"> •אידיאולוגיה רשמית מחייבת •מפלגת המונים אחת ובראשה מנהיג אחד והוצאת מפלגות אחרות אל מחוץ לחוק •הנהגת משטר טרור (פיזי ופסיכולוגי) תוך הפעלת משטרה חשאית •מונופול על התקשורת: פיקוח מטעם המפלגה או הממשלה על העיתונות, הרדיו והקולנוע 	א. מאפייני הטוטליטריות
	<ul style="list-style-type: none"> • האידיאולוגיה הקומוניסטית - חידושו של לנין (מלחמת המעמדות ודיקטטורת הפרולטריון) • התבססות הטוטליטריות בימי סטלין - המדינה ככלי ליישום האידיאולוגיה • יחס המשטר הקומוניסטי למיעוטים תרבותיים ודתיים • דיכוי בשם החופש - כל אחד עלול להיות אויב • הדוגמה היהודית: היבסקציה - הכחדת תרבות היידיש, אנטי-יהדות ואנטי-ציונות 	ב. קומוניזם

נושא 2 - עלייה, קליטה והתיישבות במדינת ישראל – דילמות (50%)

1. עליה חופשית, עליה מסווגת, ועליית חירום – דילמות ודוגמאות –
2. מגבלות תשתית, מדיניות הצנע
3. מחנות עולים ומעברות
4. כור ההיתוך ומדיניות החינוך במעברות
5. דילמות בהתיישבות: פיזור אוכלוסין, הפרחת שממה וגבולות המדינה (קו ירוק וקו סגול).